



8.11.2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle työttömyysturvalain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 4 ja 8 §:n muuttamiseksi (HE 135/2024)

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa perusturvan uudistuksen, joka parantaa työnteon kannattavuutta, sujuvoittaa sosiaaliturvaa ja yksinkertaistaa etuuksia sosiaaliturvakomitean välimietinnön tekemät suositukset ja selvitykset huomioiden. Uudistuksen tavoitteena on aikaansaada yksi yleistuki. Yhteen perusturvaetuuteen siirrytään vaiheittain tukien määräytymisperusteita yhdistämällä. Hallitusohjelman mukaan työmarkkinatuen, peruspäivärahan, sairauspäivärahan, Kelan kuntoutusrahan ja vanhempainpäivärahojen vähimmäistaso yhtenäistetään ja lapsikorotukset, korotusosat ja suojaosat poistetaan.

Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä uudesta julkista taloutta vahvistavasta toimenpidekokonaisuudesta, johon myös työttömyysetuuksien aktiiviajan korotusosista luopuminen ja työmarkkinatuen tarveharkinnan kiristäminen sisältyivät.

Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen toimet vastaavat hallituksen linjauksia ja niiden vaikutukset on huomioitu myös valtion vuoden 2025 talousarvioesityksessä.

Aktiiviajan korotusosista luopumisen arvioidaan alentavan etuuskuluja työttömyysturvassa vuosittain noin 36,9 miljoonalla eurolla. Tästä perusturvaan kohdistuu noin 28,6 miljoonan euron ja ansioturvaan noin 8,3 miljoonan euron vuotuinen menoja vähentävä vaikutus. Yleisen asumistuen menojen arvioidaan kasvavan noin neljällä miljoonalla eurolla. Verotulojen arvioidaan pienenevän noin 10,5 miljoonalla eurolla. Vaikutukset eivät toteudu täysimääräisenä vielä vuonna 2025, koska vuonna 2024 alkaneisiin palveluihin maksetaan korotusosia vielä vuoden 2025 puolella.

Osittaisena työmarkkinatukena maksettavan määrän korvausprosentin alentaminen vähentää julkisen talouden menoja arviolta 3,3 miljoonalla eurolla vuodessa. Vuonna 2025 vähentävä vaikutus on tässäkin hieman pienempi.

Toimenpiteiden vaikutukset työllisyyteen ovat todennäköisesti vähäisiä.